

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 122. ÉVFOLYAMA

1987. AUGUSZTUS • XXXVI. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

T A R T A L O M

<i>Dr. Solymos Rezső</i> : Erdeink fejlesztése — soron levő feladataink — — — — —	333
<i>Halász Gábor</i> : Az erdők egészségi állapotának erdőrezslet szintű felmérése — — — — —	339
<i>Mészáros Gyula</i> : Tervezett és kitermelt fatérfogat-adatok vizsgálata a veszprémi erdőtervezési iroda területén — — — — —	347
Hozzászólás <i>Mészáros Gyula</i> cikkéhez (<i>Solymosi József</i>) — — — — —	349
<i>Mastalírné Zádor Márta</i> : A II. erdészeti világkongresszus — — — — —	350
<i>Dr. Hiller István</i> : Emlékezés <i>Roth Gyulára</i> — — — — —	355
<i>Dr. Tompa Károly</i> : Szaporítóanyag-termesztés Észak- és Nyugat-Dunántúlon — — — — —	358
Egyes, hazánkban őshonos és gyakrabban kultivált fa- és cserjefajta tudományos nemszégnevének eredete és jelentése (<i>Bartha Dénes</i>) — — — — —	363
<i>Madarak gyógyházikói Kőszegen (dr. Domonkos János)</i> — — — — —	367
<i>Andrésiné Ambrus Ildikó</i> : Egzótaállományok vizsgálata a jeli arborétumban — — — — —	372
<i>Címkép</i> : LF-törzsfá Sopron—Asztalfőn — 110 év, 40 m, 103 cm (<i>Dr. Jereb Ottó</i> felvétele)	
<i>A hátlapon</i> : 106 éves erdeifenyves Somogyfajszon (<i>Szántó Gábor</i> felvétele)	

СО Д Е Р Ж А Н И Е

<i>Д-р Р. Шоймош</i> : Развитие лесов — наша первостепенная задача	333
<i>Г. Халас</i> : Установление санитарного состояния лесов на основе поквартального лесопатологического обследования	339
<i>Д. Месарош</i> : Изучение эксплуатационного древесного запаса	347
<i>З. Машталирне</i> : Мировой Лесной конгресс в 1936 году	350
<i>Д-р И. Хиллер</i> : Воспоминания о Рот Дюле	355
<i>Д-р К. Томпа</i> : Производство посадочного материала в Северном и Западном Задунавье	358
<i>Д. Варта</i> : Происхождение и значение некоторых автохтонных и культивируемых видов древесных и кустарниковых пород	363
<i>Д-р Я. Домокош</i> : «Лечебные» дома для птиц в Кесеге	367
<i>А. И. Андрешина</i> : Изучение насаждений экзотных пород в Елевском арборетуме	372

C O N T E N T S

<i>Solymos, R.</i> : Developing the Hungarian Forests — the next tasks — — — — —	333
<i>Halász, G.</i> : Monitoring the health condition of the forests; recording the facts by sub-compartments — — — — —	339
<i>Mészáros, Gy.</i> : An analysis on the volume planned and actually cut — — — — —	347
<i>Mrs. Mastalir, Z.</i> : The 2nd World Forestry Congress of 1936 — — — — —	350
<i>Hiller, I.</i> : In memoriam Roth Gyula — — — — —	355
<i>Tompa, K.</i> : The growing of propagation material in Northern and Western Transdanubia —	358
<i>Bartha, D.</i> : About the origin and meaning of the scientific genus names of certain tree- and bush-species growing and being native in Hungary — — — — —	363
<i>Domonkos, J.</i> : Small hospital-boxes for birds at Kőszeg — — — — —	367
<i>Mrs. Andrésiné, A. I.</i> : A study on stands composed by rare tree-species at the Jeli Arboretum — — — — —	372

A Z E R D Ő

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkeszti: dr. Solymos Rezső: A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth L. tér 11. Levélcím: 1860 Budapest, MEM EFH. Kiadja a Delta Szaklapkiadó Műszaki Szolgáltató Leányvállalat, 1093 Budapest IX., Közraktár u. 4. Telefon: 175-200. Felelős kiadó: Budai Ferenc főigazgató. Kapják: Országos Erdészeti Egyesület tagjai; előfizethető még: a Posta Központi Hírlap Iroda (Budapest, József nádor tér 1., 1900) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján. Előfizetési díj egy évre 240,— Ft, félévre 120,— Ft, egyes szám ára 20,— Ft. Külföldön terjeszti: a „KULTURA” Könyv és Hírlap Kúkereskedelmi Vállalat (Budapest Pf.: 149. H—1389). Az évi előfizetés ára: 7 dollár.

Révai Nyomda Egri Gyáregysége, Eger. 87 2280. Igazgató: Horváth Józsefné dr.

Index: 25 508

HU ISSN 0014—0031

ERDEINK FEJLESZTÉSE — SORON LEVŐ FELADATAINK*

DR. SOLYMOS REZSŐ

Elsőrendű törekvésünk és mindenkori feladatunk az erdők fejlesztése. Ennek keretében az erdészeti ökológiai adottságok tartamos és teljes hasznosítását az erdőfelújítás és az erdőnevelés, valamint az erdőtelepítés útján kívánjuk gazdaságosan megvalósítani. Az elérendő célt többször megfogalmaztuk már. Az erdő sokoldalú hasznának a folyamatos fenntartása és bővítése a cél, az ország jobb faellátásának, a környezet védelmének, az üdülési és a turisztikai igények kielégítésének az érdekében. Ezek évtizedes programját az erdőtervek határozzák meg. Teljesítésük mértékét és minőségét az erdőfelügyelőségek évenként, valamint az ötéves tervekre átfogóan ellenőrzik és értékelik. Ugyanakkor a szakmai közvélemény is értékeli, amelyre figyelni kell akkor is, ha nem mindenben felel meg a valóságos helyzetnek, mert a szükséges adatokkal nem rendelkezik. A helyes tájékoztatás, a fontosabb kérdések együttes megvitatása, számottevően segítheti a szakmailag megalapozott állásfoglalást. Erre az elért eredmények további növelése és *a hibák gyors kiküszöbölése* érdekében egyaránt szükségünk van. Ezt szeretném szolgálni jelen írással is, amelyben az erdőfelújítás és az erdőnevelés, valamint az erdőtelepítés helyzetének értékelése után erdőállomány-gazdálkodási feladataink jövőben várható alakulását ismertetem.

Az erdőfelújítás

Az erdőfelújítási feladatok kellő mértékű és színvonalú teljesítése a fakitermeléssel együtt növekvő vágásterületek miatt, erdőgazdálkodásunk súlyos gondjaivá vált. Az anyag- és energiamentes termelési értékben az erdőművelésnek 1980-ban 8,3⁰/₀-os, 1985-ben 7,0⁰/₀-os volt a részaránya. Jövedelmezősége a legtöbb esetben kisebb volt más üzemágakénál. Sokszor zárt több erdőgazdálkodónál veszteséggel. Az anyagi érdektelenség kedvezőtlen alakulása mellett a műszaki felkészülés is elmaradt, mert a szűkös fejlesztési erőforrásokra a növekvő fakitermelés, valamint a fafeldolgozás területén vállalati érdekek szerint nagyobb szükség volt.

Az elmúlt másfél évtized gazdaságpolitikai irányelveinek megfelelő ökonómiai és a technikai előfeltételek hiányához további kedvezőtlen szakmai és környezeti tényezők járultak. A problémák sorának köszönhetően az előző két ötéves terv folyamán keletkezett erdőfelújítási kötelezettség 95⁰/₀-os területén végezték el a gazdálkodók az első kivitelű felújítást és a befejezett erdősítés sem érte el a kívánt mértéket. A fakitermeléssel együtt, az V. ötéves tervi 17 924 ha-os átlagos évi kötelezettség a VI. ötéves tervre 20 853 ha-ra növekedett. Ezen évtized alatt összesen meghaladta a 190 ezer ha-t. Az EFH-erdőgazdaságok 99⁰/₀-ban eleget tettek e kötelezettségnek, de az állami gazdaságok csak 72⁰/₀-ra, a tsz-ek 91⁰/₀-ra teljesítették. A befejezetten átadott területekben még nagyobb a lemaradásuk.

A hegy- és dombvidéken összpontosult problémák nagyobb része a természetes felújítások gondja és a gépesítési lehetőségek hiánya, valamint a tech-

* Az OEE 1987. március 16-án tartott választmányi ülésén elhangzott előadás II. része. Az I. részt lapunk 6. számában közöltük.

nológiai hibák és a vadkár által okozott kiesések miatt. A síkvidéki erdőfelújítások területén lényegesen jobb a helyzet.

Az 1985—1986-os tenyészeti évben javulás kezdődött az erdőfelújítások területén is, ami részben a 16/1986-os MÉM—PM—OT. rendeletnek és részben a jobb gazdasági eredményeknek is köszönhető. Az első kivitelű erdősitések megközelítették a 21 ezer ha-t. A tarvágások leszámolt területe 22 ezer ha volt. A fafajmegoszlást tekintve, elfogadható a tölgyek 21,5%-os, a cser 7,8%-os, a nyárák 19,6%-os, a fenyők 13,6%-os aránya, de kevés a 3,4%-os bükk és túlzott a 34,1%-os akác arány. A befejezettség idejére a kívánatos fafajarány némileg romlik. A fafajok arányának helyes értékelését segíti, ha figyelembe vesszük, hogy az erdőterületünknek mintegy a 9%-a tartozik a bükkös klímába, 36%-a a gyertyános-tölgyesbe, 32%-a a tölgyes-cseresbe és 23%-a az erdősztyeppbe.

A felsorolt mennyiségi mutatók nem tükrözhetik a minőséget, amelyet szintén javítani kell. Az ápoltság hiánya, a csemeték gyenge növekedése, sérült vagy lerágott állapota miatt erdőfelügyelőségeink felhívták már többször és több helyen a figyelmet. Az eredmény még számos területen nem kielégítő, bár a fakitermelésnek az erdőfelújítások eredménytelensége esetén való betiltása már a kezdeti javulást meghozta. Tovább javíthatja a helyzetet a szakszerű erdőnevelés is.

Az erdőnevelés

Az erdőnevelés a faállományok életének kilenc tizedét átfogó munka, amelynek elmulasztása lecsökkenteni, gondos végrehajtása megjavítja az erdőkkel szemben támasztott sokrétű igény teljesíthetőségét. Az elmúlt ötvenes terv folyamán sem kapott ez a fontos munka a súlyának megfelelő figyelmet. A tisztítások és a törzskiválasztó gyéritések területének teljesítése 83—95% között, a növedékfokozó gyéritéseké 75—85% között mozgott. Abban az esetben, ha az erdőtervtől való eltérést a területre vonatkoztatva 5%-osnak elfogadjuk, még mindig számottevő az elmaradás. Indokolni lehet ugyan ezt a munkerő, a technika és a vékonyfa-hasznosítás lehetőségeinek hiányával, a kialakult helyzetet azonban elfogadni már nem lehet. El kell viszont ismerni, hogy javult a belevágás erélye a növedékfokozó gyéritésekben és nem rossz a többi nevelővágásokban sem. Az erdőnevelési modellek helyes alkalmazását még sok helyen kell gyakorolni, átvéve azt a szemléletet, amely szerint valamennyi nevelővágást egymással rendszerbe foglalva, a termelési célnak megfelelő törzsszámtartásra kell építeni az ökológiai adottságok figyelembevételével. A véghasználat előtti, lecsökkentett erélyű gyéritéssel elő kell segíteni a teljes sűrűség elérését, amellyel a faállomány megújítása befejeződik és kezdődhet az ismételt újratermelés. Ennek a magasabb színvonalú és bővített megvalósításához szükséges a fejlesztés, amelyet a következőkben tárgyalok.

A fejlesztés

Erdeink fejlesztése a nehéz gazdasági viszonyok ellenére is a legfontosabb erdészeti feladatok közé tartozik. A fejlesztés egyik lehetősége az erdők területének növelése az erdőtelepítések útján, a másik a biológiai alapok bővítése, az erdők állékonyságának és produktívitásának a belterjes módszerek alkalmazásával történő növelése.

Az erdőtelepítés és fásítás fafajmegoszlása
(országos összesen)
(1985—1986. tenyészeti év)

Megnevezés	T	CS+ Ek1	B	A	nNy+ fF	hNy+ E11	Ef	Ff	Lf+Ef
I. kivitelből (7 940 ha = 100%)	9,5	7,6	0,1	23,0	19,8	15,1	9,5	14,1	1,3
Sikeresen erdősültből (31 503 ha = 100%)	20,5	6,6	0,1	16,4	13,5	13,0	13,5	13,9	2,5
Befejezettből (7 067 ha = 100%)	10,1	6,5	0,0	15,9	17,9	13,6	20,6	12,5	2,9

Az erdőtelepítések a felszabadulás óta eltelt évtizedek legnagyobb erdőállomány-fejlesztési eredményei közé tartoznak. Ezen időszak folyamán 598 ezer ha-on létesítettünk új erdőt és fásítást. A gyorsan növekvő fafajok arányának növelésével a fakészlet, a kitermelhető famennyiség egyaránt számottevően növekedett. Az utóbbi két ötéves terv folyamán 48 ezer, illetve 35 ezer hektárra csökkent az erdőtelepítések üteme. A VII.ötéves tervben némileg növekszik, várhatóan 40 ezer ha-on telepítünk új erdőt. 1951—1955 között volt a legnagyobb területű erdőtelepítés, amikor 127 ezer ha-ral nőtt erdeink területe. 1986-ban 8274 ha volt az erdőtelepítés és fásítás. A fafajmegoszlás általában igazodik az ökológiai adottságokhoz. Jellemző, hogy a tölgyek általában 10%-os, az akác 20% fölötti, a nyár 15%-os, az erdeifenyő 10%-os, a feketefenyő 14%-os részarányt foglal el a telepítésekben. Az első kivitteltől a befejezésig, a fafajarány némileg módosul (táblázat). Az erdőtelepítések legnagyobb részét a mezőgazdasági üzemek végzik, helyenként példamutatóan. Vannak viszont olyan vidékek, ahova a jövőben nem lehet e célra állami támogatást nyújtani, mert a vadkár elviselhetetlen mértékű.

A szaporítóanyag-termelést is a fejlesztési témák között tárgyalhatjuk, főleg akkor, ha az erdészeti növényneveléssel kapcsoljuk egybe. Örvedetes, hogy folyamatosan növekszik az államilag elismert újabb fajták aránya. A lassan növekvő fafajok területén attól a 6434 ha magtermelő állománytól várunk eredményt, amelyből 754 ha a törzs, 1383 ha a szelektált és 4297 ha az azonosított állomány. A kezelési útmutatót a Növénytermesztési és Minősítő Intézet elkészítette, most a gyakorlati megvalósításon a sor. A fenyő, az akác és a nemesnyárák területén a nemesített szaporítóanyag termelés jól halad, de nem kellő mértékű még a magtermelő állományok termésének begyűjtése és ennek megfelelően a tölgyek és a bükk genetikai tartalékainak a hasznosítása.

Csemetekertjeinket az elmúlt évtizedben számottevően fejlesztettük. Jelenleg képesek megtermelni a szükséglet szerinti csemetét, sőt 10—15%-os többlettermelés is megoldható. 10 év alatt 210 ha-ral nőtt a csemetekertek területe és 126-tal csökkent a száma. Jelenleg 2600 ha-on termelünk csemetét 317 kertben. A VII. ötéves tervben területet nem növelünk, de a csemetekertek számát 240 db-ra tervezzük csökkenteni. Örvedetes, hogy gyarapodott a csemetekerti hűtő-tároló kapacitás. Ezt már számottevően növelni nem szükséges. A hagyományos csemetetermelési eljárások mellett kialakulóban van a burkolt gyökerű csemete termelése. A fakombinát bejegyertányosi csemetetermelése, a biotechnológia itteni alkalmazása jelenti ma nemcsak nálunk,

hanem Közép-Európában és a KGST-tagállamok területén a legkorszerűbb színvonalat. Mindezek ellenére nem elégséges az erdőgazdálkodók hozzáállása a jelen időszak egyik legigéretesebb fejlesztését jelentő burkolt gyökerű csemete termeléshez. A jövőben elsősorban ilyen célokra nyújtunk állami támogatást, mert ettől is várható az erdősítések eredményességének a javulása, az elmaradások pótlása.

Erdeink állékonyságának növelése részben a betegségeknek ellenálló fajták kinemesítését, részben a termőhelynek megfelelő fajösszetételű, elégyes állományok létesítését és ezek korszerű nevelését érintő erdőállomány-fejlesztési feladat. A *nemesítést* e célnak megfelelően, a jelenleginél szélesebb körben és korszerűbb metodika alkalmazásával kell folytatni. Ismét nagyobb hangsúlyt kell adni az elhalványodóban levő *termőhelyfeltárásnak* és a fafajok termőhelyigénye és növekedési menete figyelembevételével az *elégyes* erdők kialakításának. Óshonos fafajok alkotják erdeink felét. Ezt az arányt fenn kell tartani, őrizve a természet szerű erdőket. Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy a külföldi fafajok, az egzóták szerepe sem csökken, de a velük való gazdálkodás sajátos igényeik szerint csakis a természeti törvények, a környezet fejlesztésének figyelembevételével lehetséges.

A *produktivitásnövelés* az erdőállomány-fejlesztés másik kiemelt célja, amelyben az erdészeti nemesítésnek, az ökológiai adottságok szakszerű hasznosításának, a faállomány-szerkezetnek és az erdőnevelésnek van nagyobb jelentősége. Egyes felmérések szerint erdeink produktivitása a lehetségesnek a 75—80%-át éri el. Persze, ma a produktivitás alatt nemcsak a fatermést, hanem erdeinknek az említett, sokoldalú társadalmi igények kielégítésére való képességét is értjük. Ezen a téren sok még a különböző célok szerinti tenni-való. Itt csupán az *erdőnevelést* emelem ki, amelynek a meghatározó szerepét nem vitatjuk ugyan, de a korábbiaknak megfelelő gondossággal sem végezzük. Fejlesztés helyett visszafejlődést jelent a tisztítások oktatásának és minőségének az elmaradása, továbbá a gyéritésjelölések szakszerűtlensége vagy elhagyása. Kétségtelen, hogy itt is az ökonómiai érdekelttség növelésével lehetne nagyobb javulást elérni, de esetenként a szakmai hozzáállás hiányát e fontos tevékenység lebecsülése is okozza. Évente 33—34 ezer ha-on végzünk tisztítást, 27—28 ezer ha-on törzskiválasztó gyéritést és 21—22 ezer ha-on növedékfokozó gyéritést. Az erdőnevelés tehát évenként mintegy 80—85 ezer ha-on javíthatja vagy mérsékelheti erdeink produktivitását.

Az erdőállomány-fejlesztés fontos előfeltétele a *műszaki, technikai helyzet javítása*, az *erdészeti kutatás* eredményességének és az *oktatás* színvonalának a növelése. Az erdőművelés gépesítése alacsony színvonalú. Az erdősítések 40%-át, az ápolások 60%-át végezzük gépekkel. Az erdőgazdálkodók a fakitermelés és a fafeldolgozás gépesítését részesítik előnyben. Nem kedvez a fejlesztésnek a tőkehiány mellett az igen szerény mértékű importlehetőség sem.

Erdőállomány-gazdálkodásunk jövő feladatai

Erdeink állapota, fejlesztése, a társadalomnak az erdőkkel szemben támasztott igénye, továbbá a biológiai, a technikai és az ökonómiai előfeltételek színvonala együttesen határozza meg jövő feladatainkat. Közülük a fontosabbakat vázlatosan ismertetem.

A fakitermeléssel kezdem, mert ennek van a legnagyobb hatása a további erdőművelési, fafeldolgozási és faellátási feladatainkra. Erdeink korosztálymegoszlása, valamint a gyorsan növekvő fafajok arányának változása miatt véghasználati fakitermelési lehetőségünk 2020-ig 8 millió és 4,5 millió m³ között változik öt éves időszakonként. 1985. és 2020. között 220 millió m³ véghasználatlaltal számolunk. A hozadékszabályozás eredményeként az említett szélsőségek kiegyenlítése után a jelen időszakra tervezett 6 millió m³-es véghasználat az ezredfordulóra 6 millió 320 ezer m³-re növelhető, amit a következő két évtized folyamán tartani lehet. Az akác alkotja várhatóan a kitermelés 24—29%-át, a tölgyek 12—17%-át, a nyárok 14—15%-át és a fenyők 8—10%-át. Az ezredfordulón az előhasználatokkal együtt 9,5 millió m³/év összes fakitermelésre lehet számítani, ha erdeink egészségi állapota nem romlik tovább és növekszik az erdőtelepítés.

Az erdőfelújítások első kivitele várhatóan 28—30 ezer ha körül lesz évente, amelyhez mintegy 10 ezer ha pótlást tervezünk. A természetes felújítások éves eredményes területét 5 ezer ha-ral lehet maximálisan előirányozni, de nem kívánatos, hogy ezt meghaladja a sarjztatás. Mindezek leszámításával a mesterséges erdősítés területe várhatóan (I. kivitel + pótlás) 30 ezer ha/év lesz. Az erdőfelújítások területén a termőhely és a várható fatermés, valamint az elsődleges rendeltetés szerint kell differenciálni.

Az erdőtelepítések jelenlegi, 8 ezer ha/éves mértékét hosszú távlatú erdőtelepítési programmal kívánjuk növelni, amelyre nézve három változat készült. Eszerint 10 év alatt 110 vagy 150, esetleg 200 ezer ha erdőtelepítést végzünk, amelynek fele a Nagyalföldön, a másik fele egyenlő arányban, a Dunántúlon és az Északi-Középhegység területén valósulna meg. Jelenlegi előirányzatunk szerint a pótlással együtt a jövő erdőtelepítése mintegy 15 ezer ha/év erdősítési feladatot jelent. Terveink megvalósulása esetén hosszabb távon várható, hogy az ország faszükségletének 75%-át szolgáltatják erdeink.

A szaporítóanyag-termelésnek együttesen évi 45 ezer ha erdősítéshez kell nemesített vagy magtermelő állományból származó magot és csemetét előállítani. Ennek legalább a 8—10%-át burkolt gyökerű csemete kell, hogy alkossa.

Az erdőnevelési feladatokat évente mintegy 85—90 ezer ha-on kell ellátni. A termelési cél, illetve az elsődleges rendeltetés szerint itt is az eddigieknél jobban kell differenciálnunk a szakmai előírásokat.

Erdeink egészségi állapotának fenntartása és a megőrzése érdekében adjuk ki az erdővédelem komplex programját, amelyben meghatároztuk az erdőgazdálkodók és az intézmények feladatait (Az Erdő 1987. 7. sz.).

Az erdőtervezés, valamint az erdőfelügyeleti munka színvonalát tovább kívánjuk emelni és súlyát megszigorítva növelni. Az erdőtervezésre 1985-től korszerűsített útmutató áll rendelkezésre. Ebben az évben kiadásra kerül az erdőfelügyeleti útmutató is.

Az erdőszeti kutatás és oktatás eredményes közreműködése, valamint a munkás- és szakember-ellátottság javítása nélkül tervezett feladatainkat nem tudnánk megvalósítani. Középfokú képzettséggel rendelkező szakembe-

rünk elegendő, hiány van szakmunkásban és mérnökben. Szakoktatásunk fejlesztését főleg ezen a téren szorgalmazzuk.

A szélesebben értelmezett *műszaki fejlesztés*, a megalapozottabb *közgazdasági* tevékenység az a két kulcskérdés, amelynek az erdőállomány-gazdálkodási feladatok jobb ellátásában megkülönböztetett a jelentősége. A jövőben az eddigiéknél jobban ki kell használnunk a mezőgazdaság alkalmazható gépeit és a KGST két- és többoldalú lehetőségeit. Közgazdászaink feladata, hogy az érdekeltségi viszonyokat és a szabályozókat az erdőművelés javára fejlesszék tovább.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a többcélú erdőgazdálkodás keretében a faállományokkal az eddigiéknél szélesebb körű igények jobb kielégítésének szolgálatában kell gazdálkodnunk. Bővülő feladataink ellátásához kedvezően járulnak hozzá az elmúlt 1985. és 1986. évi eredményeink, az előirányzott termelési érték, az árbevétel, a jövedelem, a belföldi faellátás és a fa-export tervezetten felüli teljesítése. A döntő szerep azonban változatlanul az emberé. Erdőgazdálkodásunkban kiváló munkások, technikusok és mérnökök dolgoznak, akiknek vállalni kell az eddigiéknél sokkal jobb munka kötelezettségeit.

A gazdasági szabályozók szerepe nem vitatható, de nem nélkülözhető az sem, hogy ki-ki a maga munkaterületén megtegye a legtöbbet, amire szaktudása és ereje képessé teszi. Az ilyen tettek ideje van most, amelyekkel nagyfokú hivatástudatnak és elkötelezettségnek is kell párosulnia. Erdőállomány-gazdálkodásunk sokirányú gondját és növekvő feladatait csak ezek birtokában lehet megvalósítani.

A Magyar Kereskedelmi Kamara és az MTESZ, a Minisztertanács megbízásából, országos pályázatot hirdet

„Sikeresen takarékoskodtunk '87”

címmel. A pályázat célja személyileg ösztönözni a gazdálkodó egységek azon dolgozóit, akik a VII ötéves terv három, ráfordítást csökkentő programja („Gazdaságos anyagfelhasználás”, „Energiagazdálkodás”, „Melléktermék- és hulladékhasznosítás”) célkitűzéseinek megvalósítására irányuló feladatokat oldottak meg, és annak eredményeként konkrét megtakarításokat értek el. A díjazásra 10 millió forint áll rendelkezésre és a díjakat teljes összegben a nyertesek személyi jutalmazására kell fordítani.

I. díj	300 000 Ft.
II. díj	200 000 Ft.
III. díj	max. 100 000 Ft.

A pályázatok beküldési határideje 1988. március 31. A részletes pályázati felhívás az MTESZ Szakértői Irodáján és területi, megyei szervezeteinél, valamint a Magyar Kereskedelmi Kamaránál vehető át.